

DUSZPASTERSTWO SŁUŻBY CELNEJ W POLSCE

Historia wyspecjalizowanego duszpasterstwa w służbach celnych, finansowych i skarbowych w Polsce sięga początków II Rzeczypospolitej. W czasach Polski Ludowej sformalizowana posługa kapłańska w administracji państwowej (publicznej) była niemożliwa. Wraz z normalizacją stosunków Państwo-Kościół w III RP, od początku lat 90-tych XX w. pojawiła się potrzeba roztoczenia specjalnej opieki duszpasterskiej m.in. nad funkcjonariuszami Służby Celnej. W połowie lat 90-tych za wzorcem duszpasterstwa policyjnego powstało duszpasterstwo pracowników służb celnych. 19 października 2006 r. Konferencja Episkopatu Polski włączyła funkcjonariuszy Służby Celnej RP do duszpasterstwa wojskowego Ordynariatu Polowego Wojska Polskiego. 31 października 2007 roku zawarto w Warszawie porozumienie między Ministrem Finansów i Delegatem Konferencji Episkopatu Polski ds. Służby Celnej w sprawie organizacji i funkcjonowania katolickiego duszpasterstwa Służby Celnej. Na szczelbu każdej z 16 izb celnych w Polsce ma być docelowo utworzony 1 etat kapelana (w stopniu podkomisarza celnego) oraz 1 etat księdza dziekana na szczelbu ministerstwa (w stopniu komisarza celnego), który ma koordynować prace duszpasterskie w izbach celnych.

Kapelani mają realizować w Służbie Celnej zadania duszpasterskie przewidziane dla nich prawem kościelnym m.in.: organizowanie opieki duszpasterskiej dla funkcjonariuszy i pracowników Służby Celnej oraz ich rodzin, a także weteranów i kombatanów oraz emerytów i rencistów Służby Celnej; organizowania, przeprowadzenia i nadzorowania zajęć z etyki normatywnej; organizowania nabożeństw, w tym z okazji świąt Służby Celnej i uroczystości państwowych. Opieka kapelana nad pracownikiem takich służb może pozwolić im na utrzymanie właściwej postawy moralnej, uniknięcie różnych grzesznych pokus (co do zasady penalizowanych na gruncie polskiego prawa karnego), a to może być elementem budowania państwa wolnego od wielu negatywnych zjawisk społecznych (np. korupcji) i wyrobienia pozytywnych postaw społecznych, w tym szacunku do prawa (także celnego) oraz zawodu celnika.

Powyższe rozwiązania należy ocenić generalnie, jako pozytywny wyraz dążenia państwa polskiego do budowania modelu separacji skoordynowanej w relacjach Państwo-Kościół, a po stronie kościelnej, jako pożądany przykład głębszego angażowania się w realizację kolejnych funkcji publiczno-prawnych.

CUSTOMS SERVICE CHAPLAINCY IN POLAND

The history of the specialized chaplaincy of Customs, financial and Treasury service dates back to the beginnings of the Second Polish Republic. At the time of the People's Republic of Poland pastoral care in the civil service was not possible. Along with the normalization of Church-State relations in the Third Polish Republic, there appeared a need to provide special pastoral care for Customs Service officers at the beginning of the 1990s. In the middle of the 1990s, following the example of the police chaplaincy, the Customs Service chaplaincy was established. On 19 October, 2006, the Conference of the Polish Episcopate included the functionaries of Customs Service of the Republic of Poland in the military chaplaincy of the Military Ordinariate of Poland. On 31 October 2007 the Minister of Finance and a representative of the Conference of the Polish Episcopate for Customs Service concluded an agreement on the organization and functioning of the Catholic Customs Service chaplaincy.

At the level of each of 16 Customs Chambers in Poland full-time employment for one chaplain is to be created (in the rank of customs undercommissioner) and at the ministerial level, for one cleric dean (in the rank of customs commissioner), who is supposed to coordinate pastoral work in Customs Chambers.

Chaplains in Customs Service are supposed to carry out pastoral duties provided for by Church law. For example, they should organize pastoral care for the functionaries and employees of Customs Service and their families, as well as for veterans and retirees and pensioners of Customs Service. In addition, they should organize, conduct and supervise classes in normative ethics and organize church service (also on the occasion of the holidays of Customs Service and national holidays). Such pastoral care of functionaries and employees can foster the right moral code of conduct and help avoid temptation (usually penalized in Polish law), which can in turn contribute to building up a state free from a number of negative social phenomena (for example corruption) and to developing a positive social attitude which will manifest itself in compliance with the law (also customs law) and respect for the profession of a Customs officer.

The above-mentioned solutions should be viewed holistically, as a positive indication of the state's aspiration to build up a model of coordinated separation in Church-State relations in Poland and on the Church's part, as a desirable example of a deeper commitment to fulfill an increasing number of public and legal functions.